

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

OTYS — Süreç Mimarisi Tasarımı ve Beklenen Kazanımlar

DURUM: TASARIM TAMAMLANDI · ONAY BEKLİYOR

Sunulan makam: [] · Hazırlayan: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BEKEREÇİ · Tarih: []

1. Yönetici Özeti

Üniversitemizin ihtiyaç, satın alma, taşınır, muhasebe ve arşiv süreçleri hâlihazırda birbirinden bağımsız sistemlerde ve büyük ölçüde evrak üzerinden yürütülmektedir. Bir talebin hangi aşamada olduğu, stokta karşılığı bulunup bulunmadığı ve dosyasının tamam olup olmadığı ancak ilgili birime sorularak öğrenilebilmektedir.

Bu belgeye konu çalışma kapsamında, söz konusu dağınık akışı **53 akademik ve idari birimi kapsayan tek bir uçtan uca süreç zincirinde** birleştiren bir mimari tasarlanmıştır. Tasarım; ihtiyacın doğduğu andan muhasebe kaydının kapandığı ana kadar tüm adımları, altı yeni modülü ve bunların mevcut EBYS ile LIKOM sistemlerine bağlanma noktalarını tanımlamaktadır.

Bu aşamada yazılım geliştirmesi yapılmamıştır. Tamamlanan iş, süreç mimarisinin ve modül sınırlarının tasarımı ile bunun görsel dokümantasyonudur. Belgenin amacı, tasarımın yönetim onayına sunulması ve geliştirme aşamasına geçiş için gereken kararların alınmasıdır.

Zamanlama avantajı: Sistem henüz devreye alınmadığı için, kazanım ölçümünün dayanacağı **baz çizgi verisi mevcut durumdan doğrudan toplanabilir**. Devreye alma sonrasında bu imkân ortadan kalkar ve karşılaştırma yalnızca geriye dönük tahminle yapılabilir. Bölüm 5'teki öneri bu nedenle geliştirme takvimiyle eş zamanlı yürütülmelidir.

2. Tasarlanan Mimari

Tasarım, altı yeni modül ile iki mevcut sistemin tek zincirde bütünleşmesini öngörmektedir.

Modül	Açılım	Durum	Tasarımdaki rolü
AYTS	Ayniyat Takip Sistemi	YENİ	Taşınır kayıt, zimmet, stok sorgusu
İKTS	İnsan Kaynakları Takip Sistemi	YENİ	Personel özlük süreçleri, bordro
ÖBİTS	Özel Birim İhtiyaç Takip Sistemi	YENİ	Özel birimlerin ihtiyaç akışı
SATS	Satın Alma Takip Sistemi	YENİ	Doğrudan temin ve ihale süreçleri
ARTS	Arşiv Takip Sistemi	YENİ	Süreç evrakının dijital arşivi
DSTS	Denetleme Süreç Takip Sistemi	YENİ	Süreç sonu kontrolü, denetim izi

Modül	Açılım	Durum	Tasarımdaki rolü
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi	MEVCUT	Talebin resmîleşmesi, imza zinciri
LIKOM	Muhasebe Yazılımı	MEVCUT	Fatura, cari, hesap planı, bütçe kodları

Mevcut EBYS ve LIKOM sistemleri değiştirilmeden zincire bağlanacak şekilde konumlandırılmıştır. Muayene ve Kabul, Yapı İşleri hakediş, Ödeme Süreçleri ve Fatura adımları zincirin düğümleri olarak tanımlanmış; sürecin ancak DSTS kontrolünden geçtikten sonra kapanması öngörülmüştür.

2.1 Bu aşamada tamamlananlar

- Uçtan uca süreç akışının tanımlanması ve görsel mimari dokümanı
- Altı yeni modülün kapsam ve sınırlarının belirlenmesi
- Mevcut sistemlerle entegrasyon noktalarının tespiti
- Karar noktalarının tanımlanması (stok kontrolü, muayene-kabul, süreç sonu denetimi)

2.2 Bu aşamada tamamlanmayanlar

- Yazılım geliştirmesi ve teknik altyapı kurulumu
- Veri modeli ve entegrasyon arayüzlerinin ayrıntılı teknik tasarımı
- ÖBİTS kapsamının netleştirilmesi
- Maliyet ve kaynak planlaması

3. Tasarımın Öngördüğü Kazanımlar

Aşağıdakiler, mimarinin uygulanması hâlinde ortaya çıkması beklenen yapısal kazanımlardır. Her biri tasarımın doğrudan sonucudur; ancak ölçülmüş değil öngörülmüş kazanımlardır.

3.1 Satın alma öncesi stok kontrolü zorunlu hale gelecek

Mevcut durumda mal talepleri doğrudan satın almaya gidebilmektedir. Tasarlanan akışta talep önce AYTS'ye düşer; stokta karşılığı varsa süreç satın almaya hiç ulaşmadan kapanır. Bu, mükerrer alımı önlemesi beklenen tek en önemli yapısal değişikliktir.

3.2 Evrak süreç sonunda değil süreç içinde birikecek

ARTS'nin her belgeyi ilgili talep ve satın alma kaydına bağlaması öngörülmektedir. Dosyanın süreç ilerledikçe kendiliğinden oluşması, denetimde aranan belgenin birimlerden toplanması yerine kayıttan çağrılmasını sağlayacaktır.

3.3 Süreç kapanışı denetimden geçecek

DSTS, sürecin eksik evrak veya atlanmış adımla kapanmasını engelleyecek şekilde konumlandırılmıştır. Denetimin yıl sonunda yapılan bir kontrol olmaktan çıkıp sürecin bir adımı haline gelmesi hedeflenmektedir.

3.4 Talebin nerede olduğu görülebilecek

53 birimin kendi taleplerinin hangi aşamada beklediğini sorgulayabilmesi öngörülmektedir. Bunun, birimlerden idari makamlara gelen durum sorgusu trafiğini azaltması beklenmektedir.

3.5 Mali karşılık otomatik oluşacak

Satın alma faturalarının ve İKTS bordrosunun LIKOM'a aktarılması, tutarların cari hesaplara ve bütçe kodlarına ayrışması tasarlanmıştır. Aynı verinin ikinci kez elle girilmesi ihtiyacının ortadan kalkması beklenmektedir.

3.6 Kurumsal hafıza kişiden bağımsızlaşacak

Süreç bilgisinin personelin deneyiminde değil sistemin akışında tanımlı olması, personel değişiminde sürecin kesintiye uğramamasını sağlayacaktır.

4. Mevcut Durum / Tasarlanan Durum

Konu	Mevcut durum	Tasarlanan durum
Talebin başlangıcı	Mail, telefon, elden evrak	Tek giriş noktası, kayıtlı
Stok sorgusu	Talep sahibinin inisiyatifi	Akışın zorunlu adımı
Talebin durumu	Birime sorularak öğrenilir	Sistemden görülür
Evrak	Süreç sonunda toplanır	Süreç içinde birikir
Denetim	Dönem sonu, geriye dönük	Süreç içinde, kapanış şartı
Mali kayıt	Ayrı sisteme elle giriş	Zincirden aktarım
Süreç bilgisi	Personelde	Sistemde tanımlı

5. Kazanımların Ölçümü — Öneri

Bölüm 3'teki kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediği ancak **karşılaştırma tabanı** varsa gösterilebilir. Sistem henüz devreye alınmadığı için baz çizgi bugün mevcut süreçten doğrudan ölçülebilir; bu, devreye alma sonrasında elde edilemeyecek bir imkândır.

Öneri, EBYS ve LIKOM kayıtları üzerinden son 6-12 aylık dönemden [] adetlik bir örneklem çekilerek baz çizginin oluşturulmasıdır. Çalışma tahminen [] kişi-gün iş yüküdür ve bir defaya mahsustur. Geliştirme aşamasıyla paralel yürütülebilir.

5.1 Baz çizgi tablosu (doldurulacak)

Gösterge	Baz çizgi	Hedef	Devreye alma sonrası
Talep → teslim süresi (medyan)	[] gün	[] gün	[]
Talep → teslim süresi (P90)	[] gün	[] gün	[]
Stoktan karşılanan mal talebi oranı	[] %	[] %	[]
Fatura → ödeme süresi	[] gün	[] gün	[]
Dosya eksiksizlik oranı	[] %	[] %	[]
Sistem dışı gelen talep oranı	[] %	[] %	[]
Dönem başına denetim bulgusu	[] adet	[] adet	[]

5.2 Savunulabilir parasal kalemler

Sistem devreye alındıktan sonra raporlanacak mali kazanım, yalnızca kayıttan doğrulanabilen şu dört kalemlle sınırlı tutulacaktır:

1. **Stoktan karşılanan talebin tutarı** — AYTS'de “stokta var” ile kapanan taleplerin piyasa değeri. Satın alınmayan tutardır.
2. **Önlenen mükerrer alım** — stok mevcutken açılıp AYTS uyarısıyla kapatılan talepler.
3. **Geç ödeme maliyetinden kaçınma** — fatura-ödeme süresindeki kısalmanın karşılığı.
4. **Evrak arama süresinden tasarruf** — ARTS öncesi/sonrası ölçülen ortalama erişim süresi farkının personel maliyetiyle çarpımı.

Bu aşamada tasarruf tahmini sunulmamaktadır. “Verimlilik %X artacaktır” türü öngörüler, ölçüme dayanmadıkları için bilinçli olarak kullanılmamıştır; bu tür rakamlar denetimde savunulamamaktadır.

5.3 Benimsemenin gerçek göstergesi

Devreye alma sonrasında tablodaki tüm satırlar iyileşse dahi **sistem dışı gelen talep oranı** düşmüyorsa kazanım gerçek değildir. Bu gösterge diğerlerinin geçerlilik şartı olarak izlenmelidir.

6. Riskler ve Bağımlılıklar

Konu	Durum	Risk
Baz çizgi verisi	Toplanmadı	Devreye alma öncesi toplanmazsa kazanım gösterilemez
Geliştirme kaynağı	☐	Kaynak ayrılmazsa tasarım uygulamaya geçmez
Mevcut sistem entegrasyonu	Teknik inceleme gerekli	EBYS/LIKOM arayüz kısıtları kapsamı daraltabilir
ÖBİTS kapsamı	Tanımlanmadı	Kapsam netleşmeden bağlantılar kesinleşmez
Birim benimsemesi	Devreye alma sonrası	Paralel yürütme sürerse veri bütünlüğü bozulur
Veri devri	Planlanmadı	Geçmiş taşınır kayıtlarının aktarımı ek iş yükü
Mevzuat uyumu	☐	Taşınır ve ihale mevzuatına uygunluk teyidi gerekli

7. Yönetimden Talep Edilenler

1. **Tasarımın onaylanması** — Bölüm 2'deki mimarinin uygulanacak model olarak kabulü.
2. **Geliştirme kararı ve kaynak tahsisi** — ☐. Kaynak planlaması onay sonrası ayrıca sunulacaktır.
3. **Baz çizgi çalışmasına onay** — ☐ kişi-gün, bir defalık. Devreye alma öncesinde tamamlanmalıdır; sonrasında bu veri üretilemez.
4. **ÖBİTS kapsam kararı** — hangi birimlerin dahil olacağını netleştirilmesi.
5. **Pilot birim belirlenmesi** — tüm kuruma yaygınlaştırmadan önce ☐ birimde deneme uygulaması.
6. **Gösterge sahipliği** — Bölüm 5 tablosundaki her satır için sorumlu birimin belirlenmesi.

8. Ek Not — Akademik Değerlendirme

53 birimlik tek bir kamu üniversitesinde ihtiyaçtan muhasebeye uçtan uca süreç bütünleştirilmesi, alanyazında az sayıda örneği bulunan bir vaka çalışmasıdır. Çalışmanın henüz tasarım aşamasında olması metodolojik açıdan avantajdır: baz çizgi verisi öncesinde toplanacağı için karşılaştırma geriye dönük tahmine değil ölçüme dayanacaktır. Bu, ek maliyet gerektirmeyen ikincil bir kazanımdır.